

Seloste käsittelytoimista

Taustaa

Rekryointitiedonkeruussa kerätään tietoja korkeakoulujen rekrytoimasta henkilöstöstä sekä korkeakoulujen vetovoimasta. Tiedonkeruu on osa OKM:n korkeakouluilta vuosittain keräämiä tilastotietoja, ks. tarkemmin <https://wiki.eduuni.fi/display/cscsuorat/Suorat+tiedonkeruut>.

Rekryointitiedonkeruun tavoitteena on luoda tilastollinen tietopohja, jota hyödyntämällä korkeakoulut pystyisivät parantamaan omaa toimintaansa ja saavuttamaan OKM:n kanssa sovittuja tavoitteita. Kerättävien tietojen tarkoituksena ei ole puuttua yksittäisten korkeakoulujen rekryointiprosesseihin eikä kerättävien tietojen pohjalta seurata yksittäisiä henkilöitä. Aineistosta muodostettavista tilastoraporteista ei pysty tunnistamaan yksittäistä henkilöä.

Tietojen keruu ja niiden yhteenkoostaminen tapahtuu rekryointitiedonkeruussa monivaiheisesti. Korkeakoulut keräävät tietoja hakuprosessista ja valittavista henkilöistä. Nämä tiedot koostuvat yleisistä rekryointi- ja henkilöstöjärjestelmissä olevista tiedosta. Tehtävään valittujen henkilöiden taustatiedot kerätään erillisellä kyselyllä (Arvo-kysely), joka on suunnattu suoraan henkilöstölle. Henkilöstölle tiedonkeruu ei ole velvoittava. Korkeakoulut ovat vastuussa Arvo-kyselyn lähettämisestä uusille henkilöille sekä tietojen jatkovälittämisestä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Uusille henkilöille lähetettävä Arvo-kysely sisältää tunnusteen, jonka avulla kyselyn tuottamat tiedot voidaan yhdistää korkeakoulujen omista rekistereistä keräämiin tietoihin. Lisäksi rekryointitiedonkeruun tietopohjassa hyödynnetään opetus- ja kulttuuriministeriön erillistä henkilöstötiedonkeruuta, jossa korkeakoulujen henkilöstöstä kerätään perustietoja tilastointitarkoituksiin.

Käsittelyperuste

Asiassa on erotettava korkeakoulujen oikeus käsitellä tietoja ja velvollisuus toimittaa tiedot opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuriministeriön oikeudesta käsitellä kyseisiä henkilötietoja ja vaatia niitä korkeakouluilta. Korkeakoulu vastaa oman toimintansa lainmukaisuudesta ja ministeriö omastaan.

Yliopiston velvollisuus toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle sen määräämät koulutuksen ja tutkimuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja muun seurannan ja ohjauksen edellyttämät tiedot perustuu yliopistolain 51 §:ään ja ammattikorkeakoulujen osalta ammattikorkeakoululain 45 §:ään.

Opetus- ja kulttuuriministeriön oikeus käsitellä rekryointitietoja perustuu niin ikään yliopistolain 51 §:ään ja ammattikorkeakoululain 45 §:ään.

Yhteystiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jukka Haapamäki (jukka.haapamaki@minedu.fi).

Kerättävät tiedot

Kerättävän tiedon alle on merkitty tiedon käyttötarkoitus.

Hakuun liittyvät tiedot:

1. Korkeakoulu
  - Tiedonkeruun tarkoitus on tuottaa vertailutietoa korkeakouluittain.
2. Tilastovuosi
  - Tilastointi suoritetaan tilastovuosittain
3. Hakunumero
  - Hakunumeroa käytetään linkitykseen valitun taustatietoihin
4. Onko kyseessä kutsuhaku (kyllä/ei)
  - Kutsuhaku on yliopistoissa käytettävä rekrytointimuoto, jossa ansioitunut henkilö kutsutaan suoraan tehtävään ilman julkista hakuprosessia. Tiedon keräämisellä luodaan tietopohjaa ko. hakumenetelmän käytöstä eri yliopistoissa.
5. Yhteisprofessori
  - Yhteisprofessori tarkoittaa, että haettavana oleva tehtävä yhteinen toisen organisaation kanssa. Tiedon keräämisellä luodaan tietopohjaa yhteisprofessorien volyymistä yliopistoissa.
6. Haun kansainvälisyys
  - Kansainvälinen haku tarkoittaa, että tehtävästä on vieraskielinen hakuilmoitus. Tiedolla selvitetään kuinka laajasti korkeakoulut tavoittelevat hakijoita myös ulkomailta sekä Suomessa asuvilta vieraskielisiltä henkilöiltä saadakseen parhaat mahdolliset hakijat.
7. Hakijat sukupuolittain eroteltuna
  - Sukupuolten välinen tasa-arvo korkeakoulujen henkilöstössä ja sukupuolten tasapuolinen kohtelu valintaprosessissa ovat tärkeitä seurattavia asioita. Tästä syystä kerätään tieto hakijoiden sukupuolijakaumasta.
8. Hakijoiden kansalaisuus
  - Hakijoista kerätään tieto maanosittain. Tiedolla selvitetään kuinka vetovoimaisia työpaikkoja suomalaiset korkeakoulut ovat ulkomaalaisten hakijoiden kannalta.
9. Hakijoiden määrä yhteensä
  - Hakijoiden yhteismäärällä kartoitetaan tietoa korkeakoulun vetovoimasta. Hakijoiden suuri määrä ei ole itseistarkoitus hyvässä hakuprosessissa, vaan hyvätasoiset hakijat.

Tehtävään valitun pohjatiedot:

1. Korkeakoulu
  - Tiedonkeruun tarkoitus on tuottaa vertailutietoa korkeakouluittain.
2. Tilastovuosi
  - Tilastointi suoritetaan tilastovuosittain
3. Hakunumero
  - Hakunumeroa käytetään linkitykseen valitun taustatietoihin
4. Sopimusnumero

- Sopimusnumeroa käytetään linkitykseen valitun taustatietoihin, jotka poimitaan OKM:n henkilöstötiedonkeruusta
5. Henkilönumero
    - Henkilönumeroa käytetään linkitykseen valitun taustatietoihin, jotka poimitaan OKM:n henkilöstötiedonkeruusta.
  6. Nimike
    - Yliopistojen osalta tiedonkeruussa käytetään EK:n / Sivistystyönantajat ry:n ylläpitämää ammattinimikekoodistoa, ammattikorkeakoulujen osalta vapaa tekstikenttä. Nimeketietoa käytetään tarvittaessa täydentämään tutkijanuraporras/tehtäväryhmä-tietoa.
  7. Tutkijanuraporras (YO) / tehtäväryhmä (AMK)
    - Tieto valitun henkilön tutkijanuraporrasta tai tehtäväryhmästä. Tieto on tärkeä taustatieto henkilön tehtävän laadusta. Tietoa käytetään myös luokittelemaan haun kohderyhmää.
  8. Nimitystapa
    - Tieto siitä, onko henkilö valittu vakinaiseen vai määräaikaiseen tehtävään ja onko kyseessä kokoaikainen vai osa-aikainen työsuhde. Tietoa käytetään sen selvittämiseen minkälaisiin työsuhteisiin korkeakoulut palkkaavat uutta henkilöstöä.
  9. Tohtorintutkinnon suoritusvuosi
    - Mikäli tohtorintutkinto on suoritettu Suomessa vuoden 2000 jälkeen se voidaan poimia Virta-tietovarannossa. Muussa tapauksessa tieto ilmoitetaan tiedonkeruussa. Kysely kohdistuu korkeakouluissa vaativia asiantuntijatehtäviä suorittaviin henkilöihin, joiden voi olettaa suuressa määrin suorittaneen tohtorintutkinnon. Suoritusvuosi kertoo tutkijankoulutuksen saaneiden kiinnittymisestä korkeakouluihin.
  10. Tohtorintutkinnon suoritusmaa
    - Mikäli tohtorintutkinto on suoritettu Suomessa vuoden 2000 jälkeen se voidaan poimia Virta-tietovarannossa. Muussa tapauksessa tieto ilmoitetaan tiedonkeruussa. Tutkinnon suoritusmaa kertoo, kuinka paljon valituilla henkilöillä on ulkomailla suorittettuja tohtorintutkintoja ja sitä kautta kertoo kansainvälistymisestä josta kansalaisuus ei kerro.
  11. Tohtorintutkinnon suorittamisyliopisto
    - Kerätään mikäli tutkinto on suoritettu Suomessa. Tietoa käytetään sen seuraamiseen kuinka paljon tohtorinkoulutuksen saaneet siirtyvät myöhemmin toiseen yliopistoon. Toiseen yliopistoon post doc –vaiheessa siirtymisen on tutkimuksissa nähty lisäävän maan tutkimusjärjestelmän laatua.

OKM:n henkilöstötiedonkeruussa poimittavat tiedot

Rekrytointitiedonkeruun lisäksi henkilöstötiedonkeruussa kerätään henkilötunnuksen ja sopimusnumeron pohjalta seuraavat tiedot:

- Valitun henkilön tehtävän pääasiallinen tieteenala (se tieteenala, jolle henkilölle on merkitty tilastointivuonna eniten henkilötyövuosia)
- Valitun henkilön ikä, sukupuoli, kansalaisuus, suoritettu korkein tutkinto, äidinkieli

Ko. tiedot ovat keskeisiä henkilöitä tilastollisesti luokittelevia tietoja.

Tiedot tehtävään valitun henkilön aiemmasta työskentelystä

Rekrytointitiedonkeruun yksi osa-alue on tiedot henkilön aiemmasta työskentelystä. Tiedot valitun henkilön aiemmasta työskentelystä kerätään pääasiallisesti suoraan henkilöiltä itseltään, ei CV:n perusteella (CV-tietojen monitulkintaisuuden takia). Tiedonkeruussa hyödynnetään CSC:n ARVO-alustaa, jossa henkilö täyttää tiedot. Korkeakoulu välittää linkin tiedonkeruuseen rekrytointitiedonkeruun piiriin kuuluville ja yhdistää tiedot valitun henkilön pohjatietoihin.

Tiedot henkilön aiemmasta työhistoriasta karkealla tasolla ovat korkeakoulujärjestelmän ohjauksen kannalta tärkeitä tietoja, koska niiden kautta on mahdollista saada selville kuinka laaja ja monipuolinen työhistoria korkeakoulujen henkilöstöllä on. Tiedonkeruussa valittuja henkilöitä pyydetään täyttämään alla olevat tiedot omasta työhistoriastaan.

Valitun hakijan aiempi työskentely Suomessa	0,5-3 vuotta	3-7 vuotta	yli 7 vuotta	Viimeisin työpaikka
a. nykyisessä yliopistossa/ammattikorkeakoulussa				
b. vähintään yhdessä (muussa) yliopistossa				
c. vähintään yhdessä (muussa) ammattikorkeakoulussa				
d. vähintään yhdessä muussa oppilaitoksessa (ei korkeakoulu)				
e. vähintään yhdessä tutkimuslaitoksessa				
f. yrityksessä (yrityksen toimipaikka sijainnut Suomessa)				
g. julkinen hallinto (valtio, kunnat (ml. yliopistolliset keskussairaalat), Kela, yms.)				
h. muussa organisaatiossa (järjestöt jne.)				

Valitun hakijan aiempi työskentely ulkomailla	0,5-3 vuotta	3-7 vuotta	yli 7 vuotta	Viimeisin työpaikka
a. korkeakoulussa/tutkimuslaitoksessa				
b. yrityksessä (yrityksen toimipaikka sijainnut ulkomailla)				
c. muussa organisaatiossa				

Henkilötietojen säilytysaika

Kerättävistä henkilötason tiedoista muodostetaan tilastollinen aineisto. Siinä vaiheessa, kun tilastoaineisto on muodostettu eikä henkilötason tietoja enää tarvita, henkilötason tiedot poistetaan.

Mahdolliset henkilötietojen vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät

Henkilötason tietoja ei luovuteta ulkopuolisille tahoille tai muuhun käyttöön. Tiedoista muodostetut tilastolliset aineistot julkaistaan Opetushallinnon tietopalvelu Vipusessa.

Muut informoitavat tiedot

Henkilöllä on oikeus pyytää rekisterinpitäjältä pääsy henkilöä koskeviin henkilötietoihin sekä oikeus pyytää kyseisten tietojen oikaisemista.

Henkilötietojen suojaamiseen liittyvien periaatteiden ja toimenpiteiden kuvaus toimitetaan erikseen pyynnöstä.